

MAGYAR VENDÉGLŐS-

és

KÁVÉS-IPAR

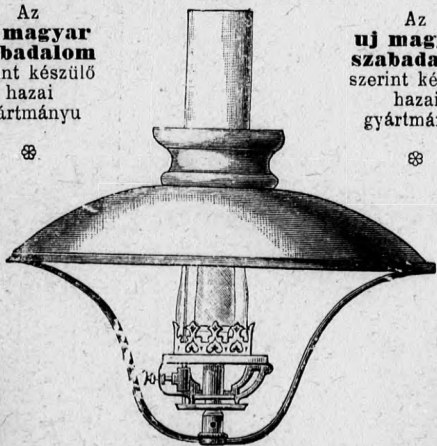

VI. évfolyam. Budapest, 1903. augusztus 15-én. 16. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, VIII. ker., Bérkocsis-utca 18. sz.

Az
uj magyar
szabadalom
szerint készülő
hazai
gyártmányu

Az
uj magyar
szabadalom
szerint készülő
hazai
gyártmányu

“DURABLE”
gázizzó harisnyák,

melyeknek fényereje és tartóssága
hasonlíthatatlanul nagyobb az eddigi
gyártmányoknál, igen olcsón kaphatók.

Gyár és szétküldési főtelep:

BUDAPEST, VII., Kazinczy-u. 53.

== Telefon 10-76. ==

A harisnyák fényerejéről meggyőződhetni a VI. Teréz-
körút 24. sz. a. „EDISON” kávéházban, mely
ezen izzótestekkel van világítva.

MATTONI-FÉLE

GIËSSHÜBLER

legtisztább égyvenosa

SAVANYU-KÜT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kítunó hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mattoni
Henrik
Budapest,

Teréz-körút 37.

Förster Konrad

nagyvendéglője az „Alkotmányhoz”
Budapest, V. ker., Váci-körút 68.

Müncheni Löwenbräu-sör főraktára.

MÜNCHENILÖWENBRAU

kiviteli sör palaczkokban a vidéki családi asztalokra, mely
heteken át jól tartja magát. 30 vagy 50 palaczkot tartalmazó
rekeszekben lesznek szállítva. Egy rekesz 30 kiviteli palaczk
ára kor. 18.90, vissza rekesz- és palaczkbetét kor. 6.—. Egy
rekesz 50 kiviteli palaczk ára kor. 29.50, vissza rekesz- és
palaczkbetét kor. 8.—. Helyben a háznál szállítva 30, 46 és
60 fillér palaczkja. Palaczkbetét 10 fillér. Viszontelárusítóknak
megfelelő árengedmény úgy palaczk mint hordósör vásárlásnál.

— Telefon 26-35 —

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ ÚJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A BUDAPESTI KÁVÉS-IPARTÁRSULAT. — A BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE.

HIVATALOS LAPJA.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Negyedévre. . . 3 korona Egész évre . . . 12 korona Félévre . . . 6 „ Egyes szám ára 50 fillér.</p> <p>Felölős szerkesztő: F. KISS LAJOS</p>		<p>Megjelen minden hó 1. és 15. napján</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p> <p>Főszerkesztő: Dr. Solti Ödön</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 18. Hirdetések felvétele ugyanott.</p> <p>Szerkesztő és kiadóhivatali főnök: BARTA BÉLA</p>
--	--	--	---

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetjük lapunk igen tisztelt előfizetőit és olvasóközönségét, hogy a „BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” szakirányú tanoncziskolája által rendezendő iparostanoncz- és segéd munkakiállítás alkalmából ünnepi számot adunk ki, melyet előfizetőinknek legközelebbi rendes számunk helyett küldünk meg.

Ezen ünnepi szám megjelenésének napja ezidő szerint még nem levén megállapítva, tájékoztatás céljából szükségesnek tartottuk ezen figyelmeztető sorok közzétételét.

Budapesten, 1903. évi augusztus hó 15-én

a

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar”
szerkesztősége és kiadóhivatala.
Budapest, VIII., Bérkocsis-u. 18. sz.

Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége.

MEGHÍVÓ.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” 1903. évi szeptember hó 10-én, délelőtt 9 órakor, Temesvároton, a „Koronaherceg szálloda”, első emeleti dísztermében tartja

III. évi rendes közgyűlését,

miről a szövetség t. tagjait, az alapszabályok 9. §-a értelmében, ezennel értesítjük.

Budapesten, az 1903. évi július hó 30-án tartott központi igazgatósági ülésből.

Gundel János,
elnök.

NAPIREND:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. A központi igazgatóság és igazgató-tanács előterjesztése.
3. A szakosztályok jelentései:

- a) a nyugdíj-egyesület jelentése;
- b) a tanonczügyi szakosztály jelentése;
- c) a közvetítésügyi szakosztály jelentése;
- d) az idegenforgalmi szakosztály jelentése.

IV. Számadás az 1902/903. szövetségi évről.

V. A felmentvény feletti határozat.

VI. Indítványok tárgyalása.*

VII. Az 1904. évi közgyűlés helyének meghatározása.

VIII. Választás.

IX. A közgyűlés befejezése.

A KÖZGYŰLÉS ÜGYRENDJE:

1. A közgyűlést a szövetség elnöke, akadályoztatása esetében a helyettes elnök nyitja meg. (Alapszabály 7. §.)
2. A közgyűlésen minden szövetségi tag jogosítva van cselekvőleg résztvenni. Vendégek a közgyűlésen megjelenhetnek, azonban külön helyet foglalnak el és a tanácskozásban részt nem vehetnek. (Alapszabály 7. §.)
3. A közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes. Határozatok viszonylagos szótöbbséggel hozhatók. (Alapszabály 7. §.)
4. A közgyűlésen csak olyan ügyek tárgyalhatók, melyek napirendre vannak tűzve. A napirendre tűzött ügyek az előadók előterjesztése alapján és sorrendben tárgyalatnak. (Alapszab. 7. §.)
5. A kik felszólalni kívánnak, kötelesek előbb a jegyzőnél feliratkozni s csakis a feljegyzés sorrendjében szólhatnak. Ugyanazon tárgyhoz csak egyszer és tíz percig szabad szólani. A napirendhez szólni, személyes kérdésben válaszolni, vagy indítványt visszavonni bármikor lehet. Az elnök és az előadó bármikor felszólalhat.
6. Az elnök a szót — szükség esetében — megintheti, rendre utasíthatja, vagy tőle a szót megvonhatja. A vita bezárása után az elnök elrendeli a szavazást.
7. A vita bezárására irányuló indítványt, 10 tag írásbeli kívánságára, az elnök szavazás alá bocsátja.
8. A szavazás felállítás által történik. Kétség esetében ellenpróba alkalmazandó s ha ez sem vezetne eredményre, akkor az elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

A központi igazgatóság.

*) A napirendre tartozó indítványok és javaslatok az indokolással együtt írásba foglalva, a központi igazgatóság határozatához képest, legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a központi igazgatósághoz (Budapest, IV, Himző-utca 1.) beküldendők.

Legfinomabb sajt, vaj, túró, csemege-sajt kapható Kirsch Jánosnál
Telefon 29—09. Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Fiókkizlet: IX., Üllői-ut 55. szám. Telefon 54—05.

MEGHÍVÓ.

A „Szállodások, vendéglősök, kávések, pincézerek és kávésségek országos nyugdíjgyesülete“ alantirt elnöke tisztelettel meghívja az egyesületi tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tag urakat a Temesvárott 1903. évi szeptember hó 9-én, d. u. 5 órakor a „Koronaherceg szálló“ első emeleti dísztermében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésre.

Budapesten, 1903. augusztus havában.

A „Szállodások, vendéglősök, kávések, pincézerek és kávésségek országos nyugdíjgyesülete“ igazgatósága:

Bokros Károly,
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlést megnyitó beszéd (tartja *Bokros Károly* elnök).
2. Határozatképesség igazolása, szavazólapok, meghatalmazások beszedése.
3. Jelentés az igazgatóság évi működéséről. (Előterjeszti dr. *Solti Ödön*, jogtanácsos.)
4. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása. (Előterjeszti *François Lajos*, felügyelő-bizottsági elnök.)
5. Költségvetés és zár számadások tárgyában határozathozatal.
6. Elnökválasztás.
7. 1 alelnök, 2 igazgatósági tag választása.
8. 2 felügyelő-bizottsági tag választása.
9. Jövő évi közgyűlés helyének megállapítása.
10. Alapszabálymódosítás:
 - a) az igazgatóság 1056. sz. határozata alapján az alapszabályok 38. §-ának oly értelmű módosítása, hogy az egyesületi elnök a vidéki tagok sorából is választható legyen.
 - b) A kassai választmány határozata alapján az alapszabályok 36. §. c. pontjának oly módosítása, hogy a hátralék 5% kamat nélkül legyen megfizethető.
11. Indítványok. — A közgyűlésen tárgyalatni óhajtott indítványok legkésőbb f. évi szeptember hó a központi irodába felterjesztendők.
12. Közgyűlés berekesztése.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ 1903. évi szeptember hó 9—11-dik napjain *Temesvárott* tartandó *III. rendes évi közgyűlése* alkalmából rendezendő

ÜNNEPÉLYEK PROGRAMMJA:

1. 1903. szeptember hó 9-én (szerdán):
 - 5 órakor délután: a „Szállodások, vendéglősök, kávések, pincézerek és kávésségek orsz. nyugdíjgyesülete“ VI. évi rendes közgyűlése a „Koronaherceg szálló“ első emeleti dísztermében.
 - 8 órakor este: Ismerkedési estély a „Koronaherceg szálló-dában“.
2. 1903. szeptember hó 10-én (csütörtökön):
 - 9 órakor délelőtt: a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ IV. évi rendes közgyűlése a „Koronaherceg szálló“ első emeleti dísztermében.
 - 11 órakor délelőtt: Indulás a rendelkezésre álló kocsikkal a város és a tekintélyesebb gyárak megtekintésére.
 - 2 órakor délután: Disztribúció a „Koronaherceg szálló-dában“.
 - 5 órakor délután: A „Gyártelep“ megtekintése. Ugyanott uzsonna.
 - 9 órakor este: Táncestély a „Városi Vigadó“-ban.
3. 1903. szeptember 11-én (pénteken):
 - 9 órakor reggel: Találkozás a Schubert-féle szálló-dában. Társas reggeli.
 - 10 órakor délelőtt: Indulás Bázias, Va-kapu, Kazánszoros, Adakaleh, Orsova, Herkulesfürdőre.

Jelentkezéseket és lakásmegrendeléseket a fogadó-bizottság irodája (Temesvár, Lonovics-utca 5. szám) f. évi augusztus hó 25-ig fogad el.

A *Temesvárott rendezendő ünnepek költségeihez a jelentkezők 10 koronával járulnak.*

A „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ közgyűlésével kapcsolatos ünnepeken résztvenni jogosultak:

- a) a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ tagjai,
- b) a nyugdíjgyesület önálló üzlettel bíró tagjai.
- c) a közgyűlésen a résztvevő egyesületek és választmányok igazolt kiküldöttjei és végül:
- d) az a—c alattiak családtagjai.

A Bázias, Vaskapu, Kazánszoros, Adakaleh, Orsova, Herkulesfürdői kirándulásra a rendező-bizottság kedvezményes árakat fog kieszközölni. Erre vonatkozólag a tagok kellő időben fognak tájékozódást nyerni.

Temesvárott, 1903. július hó 30-án.

Temesvári Kávés- és Vendéglős-
Ipartársulat elnöksége

Schubert Péter
elnök.

Aktualitások.

Vendéglősipari kiállítás Budapesten. — A temesvári közgyűlések. — Országos czímtár. — Schum Ferencz és a nyugdíjgyesület.

(F. K. L.) Ujságával, berendezésének tervezetével és messze kiható jelentőségével, az időszerű napikérdések sorában a *szentistvánnap* *vendéglősipari rendezés segédmunka-kiállítás* áll a homloktérben. Megirtuk, hogy ez a kiállítás, mely szervezeténél fogva és egészen új irányelveken épülve fel, az eddigi vendéglősipari kiállításokat, melyek inkább szakácsművészeti kiállítások voltak, korszakot alkotva, egészen új irányba fogja terelni. Ez a meggyőződésünk, mióta a kiállítás körvonalai mindegyre határozottabbakká válnak és az egyes részletek mindinkább kidomborodnak, erejében folyton nyer és ha még az is módunkban állana, — hogy egy már ismételt hangoztatott kedvencz eszménk szerint — ugyanezen alkalommal a *magyar szállodás- és vendéglősipar fejlődési történetét, irodalmát, valamint közhasznú intézményeit is bemutatnassuk* — amire reméljük, nemsokára nyílik kedvező alkalom — úgy bizvást elmondhatjuk, hogy e kiállítás, iparunk ez első nagyobb-szerű nyilvános bemutatkozása — nemcsak magának a vendéglősiparnak szempontjából bir fontossággal és lesz az egész kiállításnak valóságos clouja, hanem fényes és kétségbevonhatlan tanúságát fogja szolgáltatni annak, hogy *iparunk a maga fejleszté-ére irányított törekvésében első helyen áll*, és hogy e törekvésnek a maguk nemében *páratlan — sőt uttörő intézményeket köszönhetünk.*

Talán kissé gyakran és feltűnően, de bizonyára öntudatosan, joggal és bizonyos czélzattal, hangoztatjuk e tényeket, de szolgáljon mentségünkre, hogy amint törekvéseink az állam részéről nem részesülnek kellő méltánylásban és pártfogásban, épp úgy a nagyközönség sincs tisztában iparunk köz- és nemzetgazdasági, ipari és kereskedelmi jelentőségével, szereti — sokszor maliciózus czélzattal is — ezeket lebecsülni, nem látja és nem ismeri be, hogy ama nagy nemzeti munkából — mely a köz érdekeiért ezrek és ezrek kezén folyik, a vendéglősipar mily odaadással és lelkesedéssel, czél-tudatos áldozatkésséggel veszi ki a maga részét.

A szentistvánnap kiállítás ennek a munkának, ennek az igazságnak lesz egy újabb dokumentuma és azért már most — a munka delén — teljes elismeréssel üdvözljük iparunknak azt a lánglelkű, derék előharcosát, ki okos, tervszerű és czéltudatos munkáját, melyet évtizedek óta fejt ki páratlan áldozatkész-

séggel ipara szeretetében, e kiállítás rendezésével új babérhoz fogja juttatni s lelki megelégedéssel szemlélni majd, miként hajt újabb és újabb vetést az általa szerető gondnal elvetett mag. Hiszszük és reméljük, hogy a nagyközönségen kívül, mely a kiállításon sok szépet, újat és hasznosat fog látni, maguk az érdeklét felek is eleget fognak tenni a reájuk háramló kötelességeknek, nyíltan demonstrálva a kiállítás buzgó látogatásával, hogy egynek érzik magukat a kiállítás tervezőjével, osztják annak ideális törekvéseit, szívesen résztvesznek és osztozkodnak munkájában, melynek dicsőségéből reájuk is esik egy rész.

Nagy érdeklődéssel kísérik figyelemmel szaktársaink a temesvári szövetségi és nyugdíjgyesületi közgyűlések előkészítő munkálatait is, melyek a délvidék e derék metropolisában, hogy úgy mondjuk, egészen érintetlen talajra terelődnek. Úgy a szövetség, mint a nyugdíjgyesület egészen új, még eddig ki nem használt erőforrásokra találhatnak Temesvárott, hol élénk a társulati szellem, a környék tele egészséges, tettvágyó és jóakaratu elemmel és csak egy irányító, mozgató és lankadatlan erőre van szükség, hogy ugy a szakoktatási, mint szövetségi és nyugdíjgyesületi ügynek új erősségei épülhessenek.

Különösen nagy a jelentősége a temesvári közgyűléseknek a szakoktatási ügyek szempontjából, amelyek ha kellő gondozásra találnak, nagyban hozzájárulhatnak a délvidéki vendéglősiipar teljes megmagyarosításához, amely tekintetben egyébként különös panasz hangoztatását nem volt alkalmunk hallani. Temesvár hazafias és lelkes szállodásai és vendéglősei szívből, lélekben és nyelvben hál' Isten már régen magyarok lettek, az az idő meg már régen elmúlt, mikor e városról, mely óriási léptekkel halad előre a kultura terén, nagyon is világos célzattal, mint valami „Klein-Wienről“ beszéltek. Az általános érdeklődésnek érdekes és megkapó jele, hogy derék és lelkes győri kartársaink barátságos érdeklődésben a temesvári közgyűlést követő szegedi közgyűlés után az 1905. évi közgyűlést a maguk városába szándékoznak meghívni. Aligha szenvedhet is kétséget, hogy e meghívást a temesvári közgyűlés lelkes örömmel fogja elfogadni, mert Győr — ahol a régi és érdemes ipartársulat erős kézzel intézi nyugdíjgyesületünk sorsát — hovatovább le fogja rakni a győri vendéglőstanoncziskola alapjait is, melynek anyagi boldogulása épp az ipartársulat áldozatkészsége folytán már ma biztosítottnak tekinthető.

Nagyban hozzájárul a temesvári közgyűlés jelentőségének emeléséhez a szállodák és szálló vendéglők czimtárának megjelenése. Sajnos, hogy a mult évi közgyűlésen — a szállodások nemzetközi egyesülete közgyűlésének ugyanakkor tartott lezajlása következtében előállott izgalmak folytán, a szövetség idegenforgalmi szakosztályának e czimtár egybeállítására fordított óriási és rendkívül hasznos munkája nem részszülhetett kellő méltánylásban, ámde bizonyos, hogy a szövetségi egyéb szakosztályok működésétől eltekintve, e czimtár megjelenése nemcsak a szövetség tevékenységének lesz beszédes bizonyítéka, hanem egyuttal fennállása szükségességének is, amely tekintetben úgy véljük aligha lehet közötte nézeteltérés. Hasznos könyve lesz e czimtár a szövetségi tagoknak, de nélkülözhetlen utmutatója egyuttal a belföldi utazó közönségnek is, melynek idegen nyelvekre leendő lefordítása és kiadása — az idegenforgalom emelésére irányuló törekvéseinkre tekintettel, csak idő kérdése.

Schum Ferencz brassói pinczér, s neve csak azért kerül ide — s épp a nyugdíjgyesülettel kapcsolatban — mivel vele történt meg az a — hál' Isten ma már ritkaságszámba menő eset, hogy elszegényedvén és munkaképtelenné válván, őt árvája felszegélyezése és megmentése

érdekében kartársai — az ottani hirdapok után a nagyközönség irgalmához és könyörületéhez voltak kénytelenek fordulni. E példa, mint megannyi más megrendítő példája a pinczérség szárai hajótörésének, legyen oklással járó buzdítása az ifjabb pinczérgeneráczióknak, hogy tömegesen siessen a nyugdíjgyesületnek Temesvárott újból kibontandó zászlója alá, amely alatt biztos menedékre lelnek a jövő bizonytalan esélyeivel szemben. A saját jövőjének biztosítottága ma már senki előtt sem lehet közönyös és ha iparunk és a magunk jövőjéről és boldogulásáról gondoskodni kívánunk, a szemléleten kívül az anyagi jólét eszközeit is állandó és szerető gondnal kell ápolnunk.

A magyar „személy.“

A Jugend című müncheni élezcslap (található minden budapesti és vidéki nagyobb kávéházban, klubhelyiségben és újságelárusító boltban) legújabb számában egy képpel diszített elmésség olvasható. A kép egy czilinderes urat, afféle kulturférfiut ábrázol, a mint a cipője talpával bucsuztat egy szörnyen bokkrétás kalapos nőneműt. Az ábrázolat alatt olvasható elmésség egy családi értesítés, a melyet az osztrák-német állampolgár ad ki és a mely imígyen szól:

— Barátainknak és ismerőseimnek szives tudomására hozom, hogy sokba kerülő viszonyomat a czéda magyar személylyel legközelebb fölbontani szándékozikom.

Az elmésség tehát nekünk és rólunk szól. A czilinderes kulturgavallér az osztrák, a kiröpített nagykalapos nőnemű pedig — Hungária. A mi hazánk, nemzeti egyéniségünk művészetbe áldott alakját, gyönyörű szimbolumát rajzolta meg olyannak a sörrel ihletett piktor. És hogy a czéda elmésség a szívéből fakadt a müncheni Jugend-nek (található minden budapesti és vidéki nagyobb kávéházban, klubhelyiségben és újságelárusító boltban) bizonyítja a szerkesztőségnek csillag alatt odatűzött ez a megjegyzése: — Előre is gratulálunk!

Távol áll tőlünk, hogy a müncheni újság rüpk éléczen fölháborodjunk. A mi bántó, a mi vizás, sőt a mi fölháborító, az az, hogy — észre kell vennünk. Észre kell vennünk, mert kénytelenek vagyunk vele. Bemegyünk a kávéházba, a klubba, a fürge pinczér odateríti az asztalunkra a müncheni viczcslapot, a borbélynál a kezünkbe nyomja a szolgálatkész Figaró, a pályaudvaron, az újságárusnál, a könyvesboltban mindenütt ott látjuk, a czimképe ránk vigyorog nemcsak Budapesten, de Kecskeméten, meg Debreczenben is. Nincs is egyedül, egész csomó földije van vele, nyelvben, szellemben, az ellenünk való gyűlöletben, gunyban, rágalmazó kedvben édes testvére. Magyar kávéházakban, klubokban, olvasótermekben seregüstül hever a sok czéda német viczcslap, a mely a magyart soha másnak nem festi, írja, mint vagy hülyének, vagy haramiának, vagy annak, a minek most az a müncheni újság.

Ezek az újságok ezerszámra járnak Magyarországra, ekzisztálásuknak, jövedelmüknek egy része magyar pénz, nagyon meglehet, hogy az a tökfilkó, a kinek az elméjéből a müncheni újság élce kifordul, éppen magyar pénzből kapta meg érte a honoráriumot.

Ez az, a miért a bajor újság gyalázatos elméssége mellett nem mehetünk el úgy, a hogy szeretnők és a hogy érdeme szerint kellene is, szó és észrevevés nélkül. Hiszen, hogy mit gondol rólunk és mit tart felőlünk ez a hazájában is megrokkant újság és valamennyi hasonszörű újság, azzal igazán nincs okunk törődni. Nem is törődünk vele, de igenis meglődítja a vért az ereinkben az a tudat, hogy ezért a szemetelenkedésért magyar pénz is a fizetség, hogy ezeket a gyalázkodásokat a mi bugyellárisunkból is honorálják.

Legfinomabb rum és tea kapnato Kirsch Jánosnál

Ezért szögezzük le ezt a fülesbaglyot és figyelemztetjük a kihágásra azokat, a kiknek módjában áll, hogy a csőrére csapjanak. Végre is a magyar posta nem arra való, hogy ilyen szellemi táplálék szállítására legyen kénytelen. A münkheni élezcifaragók dühönghetnek ellenünk, toporzékolhatnak is, tajtékozhatnak is, ez nekik velük született joguk, tehetik, tegyék is, de viszont már az ellen meg mi tehetünk és minden értelem és minden tisztesség követeli, hogy tegyünk, hogy a dühöngésük mérge ide ne fröcsöcsenjen a mi asztalunkra.

Elég sűrűn olvassuk, hogy a miniszter egy-egy ellenünk fenekedő külföldi lapocskától megvonta a postai szállítás jogát. Bizonyára rászolgáltak azok is, bár a legtöbbször a nevét is csak a kitiltó rendeletben olvassa először az ember. A münkheni Jugend nem ilyen apró féreg: ez jól felhizlalódott és Magyarországra is jár annyi példányban, mint az utolsó öt esztendőben kitiltott idegen újságok együttvéve. Mégis ilyen rüpk módon mer szólni rólunk. Szeretnők remélni, hogy a közel jövőben már — nem halljuk a hangját itt Magyarországon. Semmi szükség itt olyan idegen újságra, a mely leköp bennünket az elmésségével. Mitőlünk akár tótágast is állhat, de tegye otthon, a maga hazájában.

Az „*Esti Újság*“ f. évi augusztus hó 12-diki ezen vezércikkéhez azt hisszük, nem kell kommentár. *Magyarország hazafias érzésű szállodásai, vendéglősei és kávései tudni fogják mi a kötelességük a német sörhumor e röpök támadásával szemben. Egy percig sem szabad várunk a válaszzsal és e válasz nem lehet más, mint a „Jugend“ bojkottja az egész vonalon, melynek az ilyen aljasság után egyetlenegy szállodának, vendéglőnek vagy kávéháznak a színe sem szabad helyet foglalnia. Iparunk vezető emberei bizonyára készséggel fogják megragadni erre vonatkozólag a kezdeményezést, nagyközönségünk pedig szívesen fog lemondani arról a szellemi gyönyörrel, melynek forrása a „Bierkneipe“ és a magyarság galád legyalázása.*

A „Budapesti Szállodások és Korcsmárosok Ipartársulata“

minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1903. augusztus hó 21-én

Schwetz Károly vendéglőjében

(VIII., Sándor-utca 26.)

1903. augusztus hó 28-án

Özv. Schárhánn Jánosné
vendéglőjében

(VIII., Akácza-utca 12.)

FOGPISZKÁLÓ- ÉS GYUFA-

czikkeket minden minőségben, mint legelső forrás legjutányosabban szállít: <

LÁNG M. A. és Társa
BUDAPEST, VI., Lázár-utca 12.

Nagybani szállítás kereskedőknek. <<<<
>>>> !!! Postacsomag szétküldés is!!! >>>>

Legfinomabb **szardiniák és szardellák** kaphatók **Kirsch Jánosnál**
Telefon 29—09. Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Flóki-utca 55. szám. Telefon 54—05.

China- és alpacca-ezüst szálloda-, kávéház- és vendéglő felszerelések

legolcsóbban és legjobb minőségben jóállás mellett

Szandrik ezüstáru-gyár

közp. főraktaránál

Budapest, Kossuth Lajos-u. 6. I. em.

Saját arany- és ezüst-bányák.

Gyártelep: ALSÓ-HÁMOR (Bármegye).

Evőeszközök alpaccából:

12 db asztali kanál ...	K. 10.50	12 db kávéskanál ...	K. 5.20
12 „ „ villa ...	K. 10.50	12 „ moecakanál ...	K. 4.20
12 „ „ kés... ..	K. 11.40	1 „ levesmerő kanál ...	K. 3.42
12 „ „ dessert ...	K. 9.20	1 „ tejmerő kanál ...	K. 1.03
12 „ „ villa ...	K. 8.70	1 „ főzelékmerő kanál	K. 2.03

TÁRCZA.

A debreczeni „Bika szálloda“ története.

Visszaemlékezés a régi jó időkre.

Irta: Zoltai.

A „*Debreczeni Friss Újság*“ a „Bika szálloda“ kibővítésével foglalkozó főmérnöki tervvel foglalkozva annak idején, levéltári hiteles adatok alapján, Debreczen eme régi híres vendégfogadójának multját illetőleg felette érdekes cikksorozatot közölt, beleszövében ezek közé egyet-mást Debreczen másik híres fogadóról, a „Fejérlő“-ről is. A debreczeni „Bika szálloda“ története érdekes részlete a magyar szállodaiipar történetének. Méltó, hogy a mit ott róla írva találunk, lapunk olvasóival is megismertessük.

Mert régi jó időknél, hejh sok szép emléke tapad a Bika fogadó nevéhez.

Száz, — ennél több, közel kétszáz év óta együtt nőtt, fejlődött a Piacz- és Uj-utca sarkán az a hajdan nagyon is egyszerű czivis-ház a város gazdasági, kereskedelmi, különösen pedig társadalmi életének igényeivel, a melyet a tiszteletes nemes tanács 1720-ban alakított át, bizonyosan bámulatosan kevés költséggel, vendégfogadóvá. A város egyik legtekintélyesebb családjá, a Bika familia gazdálkodott ezen a telken a XVII. század során. De 1690. év körül adóbeli és más restancziák miatt elhősülték a Bikák ősi fundusát s a rajta levő ház a város közházai közé került. Azóta — mint látni fogjuk — kevés megszakítással, hol Bika-háznak, hol Bika-fogadónak nevezik úgy köznyelven, mint hivatalos irásokban.

Tudtommal legelső magasrangu, biboros méltóságos viselő vendége az új fogadónak gróf Csáky Imre váradi püspök volt, a ki 1724 február havában egy egész hétig tartózkodott a Bika fogadóban. De mégis nem ez, hanem a „Fejérlő“ vala Debreczenben legelső s legjobb fogadója a XVIII. századnak. Eddig tett kutatásaimból azt következtethetem, hogy a „Fejérlő“ helyén, már 1690-ben vendégfogadó állott, mely azt megelőzőleg nagy valószínűség szerint a nemes Dobozy-család egyik kiváló tagjának, Dobozy Benedek uramnak háza volt.

Régebbi időkről nem is találjuk nyomát Debreczenben mai értelemben vett szállóknak, vendégfogadóknak, ha bár Debreczen, különösebben Hunyady Mátyás nevezetes privilégiuma óta, melylyel 1477-ben

Várad helyett Debreczent árumegállító-helyül jelölte ki, egyike volt az ország legjelentékenyebb kereskedelmi gőcpontjainak.

Mert a város különböző részein virágzott csapszék-ek egyáltalában nem mondhatók vendégfogadónak. Nem is ilyen czéla rendezték be s tartották fenn azokat. Még a legforgalmasabb, legelső csapszéke is a nemes városnak, a városházával szemben emelkedő „Kardos“ csapszék is — az új bérházak helyén — csak közönséges csapszék volt, a hol a város borát mérték kecskelábu asztalok mellett, nem tovább, csak esti 8 óráig iddoggálható vendégeknek.

Ha néha fejedelmi személyek, országos méltóságok, avagy kurucz, labancz generálisok vetődtek a városba, rendszerint magánházaknál, ritkábban egyik-másik közháznál szállásolta el őket a tanács. 1700. körül leggyakrabban az ifju Baranyi Mihály piácz-utcai és Cs. Komáromi György czeglédutcai derék kőházát érték efféle megtiszteltetések. Magánházaknál, a polgároknál talált szállást a vidékről jövő ügyesbajos, és kereskedő népség is.

A „Fejérlő“ elnevezés legelőször az 1730-as években fordul elő a városi levéltár írásai között. Hogy 1770-ben már emeletes épület volt, azt Szücs Mihály nagy történelmi munkájából tudjuk. A fiatal II. József császár a „Fejérlő“ emeleti termében fogadta nyájasan, szeliden Szilágyi Sámuel szuperintendenst, ugyanott tódultak elibe a királyné fiát színről-színre látni vágyó debreczeni polgárraszonyok.

A „Fejérlő“nak ugyanezen nagy termében, a szállában zajlottak le a legrégebb bálók Debreczenben, a melyeknek tartását már megengedte a mindenféle hivásos, lármásnyilvános és magánmulatságokat százezreken keresztül, kálvini szigorúsággal tilalmazó magisztrátus. A nemes czéhek ifjuságának tisztos báljai valának ezek, a mikre már ezüsthaju nagymamák közül is kevés emlékezhetik. Olyan régen vigadott ott Debreczen ifjusága.

A „Fejérlő“ volt az is, a hol az 1790-es években, vagy talán valamivel elébb a legelső debreczeni kávéház megnyitott, melyben kaffét, csokoládét lehetett kapni; majd biliárdozhattak is a vendég urak.

Azt meg márványtábla hirdeti, hogy ennek a tiszteletreméltó multu öreg épületnek udvarán épült az első magyar szinpad és hangzott legelőször a magyar Thália élettő, édes szava a debreczeni közönség felé.

A „Bika-ház“ vendéglő jellege a XVIII. század folyamán még eddig általam ki nem kutathatott időben megszűnt s a város ugynevezett „kvártély“ háznak, katonaság elszállásolására használta. 1795-ben Szombathy István főbíró javasolja:

„Mint hogy a városon csak egy vendégfogadó van, e pedig, kivált országos vásár idején az utazók számára kevés: szükséges volna a „Bika“-házat vendégfogadónak fordítani.“

A tanács maga is így okoskodott s mivel ez már többször is volt projektumban s mivel közérdekből az ügy tovább halasztást nem szenvedhet — elrendelte az említett kvártélyháznak vendégfogadóvá alakítását, a minek keresztülvitelével Domokos Imre szenátor, Rachpauer József és ifju Kovács György uraimékat biztásk meg.

Az épület még ekkor földszintes volt. Kevés át-alkítás után négy vendégszobát, két borivót és a vendégfogadós számára egyszobás lakást nyert benne a város.

Kevéssel ezután emeletet is vonhattak a vastag földszintes falakra. Legalább egy 1808-ból való jelentés a „Bika fogadó“ felső traktusáról tesz említést és ennek „rettentő defectusainak“ helyrehozatalát sürgeti, — többek közt azt is, hogy mint a „Fejérlő“-nál vagyion,

— a Bikában is építtessék tánczólo szála, mert ez emeli a vendégfogadó árendáját.

A tánczólo szálát ugyan nem építtette meg a tanács, hanem szükséges lévén a Vendégfogadón a czimer, vagy az ugynevezett Schild, elrendelték, hogy építő Inspektor uram minél előbb készíttesse el és a szokott mód szerint szegeztesse fel, mert már az is történt, hogy a vendég a Fényes Antal ur házához ment ezen fogadót ott képzelvén magának, mint különben is contignaciós s azon soron lévő szegelet házban.

Valószínű, hogy azt a vasból vert, Bikát ábrázoló czégerért, mely a régi „Bika szálloda“ épületének egyik sarkán még 1878-ban is látható volt, ekkor készítették. Kár volt a városnak meg nem őriztetni. Szép lakatosmunka volt.

1848-ban a márczius 15-iki nagy események emlékére a városi közgyűlés a nádor iránti hálából „István nádor fogadója“ nevet adta a Bikának. 1853-ban már csak „Nádor fogadó“ néven említi egy közgyűlési határozat. Azután ezt a nevet is lassankint ismét kiszorította a népszerűbb Bika elnevezés.

Időközben több átalakításon és bővítésen ment keresztül. A város hozzácsatolta a Polgári-család emeletes házát, majd a piácz felől és Uj-utca felől a Mészáros és Farkas-féle házakat is megvette. Az így kiterjesztett telken határozta el a közgyűlés felépíttetni 1876-ban 140.000, majd 208.603 forint költséggel az új szállodát, a mit főképpen az tett szükségessé, hogy a „Fejérlő“ épületét 150.000 forint értékben a város az új Hajdu vármegyének ajándékozta.

Az új szálloda terveit Gáll József építész készítette s Tóth István vállalta fel az építést. Már fedél alá került a hátulsó keresztépület, a nagy tánczteremmel, mikor a gyenge szerkezet miatt a falak bedőlésétől lehetett félni. Most a város Steindl Imre műegyetemi tanárhoz (az új országház építőjéhez) fordult. Steindl átalakította a terveket s ezek szerint épült fel 1880—1881-ben 340.000 forint költséggel a híres „Bika-szálloda.“

Akkor általában úgy vélekedtek, hogy a szükség, kényelem és szépség igényeinek tökéletesen megfelelő az új fogadó. Ime még nem mult el husz esztendő, — már is szüknek, czélszerűtlennek bizonyult a drága épület; — közel 600.000 korona kellene, hogy hiányait pótolhassák!

Romlott borokat dohos, penész vagy hordó-üzleket és száguakat azonnal és feltétlenül megjavít

BONORAL,

mely teljesen új és szagnélküli folyadék s a bornak idegen íz nem ad. A **BONORAL** úgy hat, mint valami derítő szer: a kolloidmen dohos ízt tartalmazó alkatrészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja, úgy, hogy egyszerű lefojtással a tiszta bortól elválasztható. **Hatása biztos!** Ára egy hektóra 3 korona, 5 hektóra 4 korona használati utastással. Kapható:

ERDŐS JENŐ gyógyszerésznél,

Egerben (Hevesmegye).

Kecskeméti bortermelők pinczeszövetkezete

áruba bocsájtja az 1902. évi saját termésű, tisztán kezelt borait, ugymint: **2000 hektoliter fehérszínű kadarka** bort: **2000 hektoliter zöldes fehérszínű fajborait (rizling, bakator, hönigler)**: végül az 1901. évről **300 hektoliter ó-rizlinget** és **100 hektoliter** ugyanazon évi **burgundi vörös borát**. Minden értesítést, ugyszintén mintát küld **Héjjas Mihály** igazgató. Sürgönyezim: **Borpince Kecskemét.**

Ovasoink jutányos áron vásárolhatnak Kirsch Jánosnál

Telefon 29—09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Flóküzlet: IX., Üllői-ut 55. szám.

Telefon 54—05.

KÖZGAZDASÁG

— **Szőlőtermelési kilátások.** A „Földművelésügyi Értesítő” jelentése szerint a Duna balpartján a szőlőszemek elég jól fejlődnek; átlagban közepes termésre lehet számítani. A Duna jobbpartján nagobbára szépen fejlődik, habár itt-ott kevés fürtről panaszoknak. A művelési munkálatok serényen folynak; a terméskilátások kielégítőek. A Duna-Tisza közén igen szépen fejlődik, a fürtök szépen mutatkoznak, harmadik permetezése és kapálása folyamatban van. A Tisza jobbpartján permetezése befejezve, harmadik kapálása megkezdve, a szem fejlődése többnyire kielégítő, a terméskilátás jónak mondható. A Tisza balpartján nagobbrrészt jól áll, üde hajtásai szépen fejlett fürtökkel vannak megrakva. Az ojtások jól megfogantak, de néhol a peronospora mutatkozik hajtásaikon. Szatmár vármegye némely részén a szőlőszemek elvéve hullani kezdenek. A Tisza-Maros szögén kielégítő, helyenkint igen szép termést ígér. A harmadik permetezést többnyire befejezték. A nem rendszeresen permetezett szőlőkben a peronospora erősen terjed. Egyes helyeken az oidium is mutatkozik. A királyhágóntuli vármegyékben a sok esőzés miatt — amely egész virágzási idő alatt tartott — a fürtök hiányosan fejlődnek, peronospora, ragya és filloxera is pusztít némely helyeken.

— **A Visontai Szőlőtelep Részv.-Társaság alaptőke felemelése.** A Visontai Szőlőtelep Részvénytársaság április hóban tartot rendes évi közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéje felemelésére 500 drb. új részvényt bocsájt ki, a kibocsájtás előkészületeinek megtételével az igazgatóságot bizta meg, hogy a részvénytársaság lehetőség szerint függetleníttessék, anyagi helyzetének konszolidációja által. A tervezet értelmében 500 darab új részvényt bocsájt ki az egyesület és ezzel alaptőkéjét 300,000 koronára felemeli. A tervezett transzaksió után a Visontai Szőlőtelep R.-T. 300,000 kor. alaptőkével 120,000 kor. amortisációs kölcsönrel és 120,000 kor. agrárkülbsönrel anyagi helyzetét tisztázta.

— **Olaszbor a Hegyalján.** A sátoraljujhelyi és a hegyaljai bortermelők között általános a panasz, hogy harmadévi terméseiket sem képesek eladni. A szomorú dolognak hibáját azonban fölfedi a következő hír, a melyet a F. H. közöl: Pontos összeszámitás szerint 237,340 liter, vagyis 2373 hektoliter olasz bor érkezett a folyó év első felében, 6 hónap alatt Sátoralja-Ujhelybe. A borok mind Fiuméből jöttek, s legnagyobb részüket a pesti magyar kereskedelmi bank szállította ide. Hogy a kétezer hordó borból huszat sem adtak el mint olasz bort, hanem mind mint hegyaljai bor ment Galicziába, az nagyon valószínű.

— **A győri szalámigyártat tulajdonosa,** a Redlich Lipót és társa cég, villamos motorüzemre alakította át.

— **Ásványvizadó Félegyházán.** Félegyház város legutóbbi rendkívüli közgyűlése alkalmával egy az ásványvizadóra vonatkozó szabályrendeletet fogadott el. E szerint Félegyházán az első és másod féliter hazai ásvány-, vagy szóaaviz után 7 fillér, külföldi ásványviz üvege után pedig 20 fillér községi adó fizetendő.

Likőrkészítés.

Kitűnő **likőrök** és **rum** készíthető házilag a Réthy-féle **likőr-kivonatokkal.** Egy adag 1 literhez **60** fillér. 10 adag bérmentve **6** korona. Használati utasítás minden üvegeshez mellékelve.

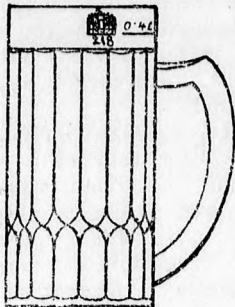
RÉTHY BÉLA gyógyszerész, Békéscsabán.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR

Részvénytársaság

BUDAPESTEN

V. ker., Fürdő-utca
és Ferencz József-tér
sarkán
Dianna-
fürdő
épület.

Legfinomabb vendéglői

és kávéházi

üvegneműek

nagy raktára.

KÉRDÉSEK és FEJELETEK

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közzéteszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rájuk.

Kérdések:

33. számú kérdés: Dohos boron hogyan lehet segíteni?

34. számú kérdés: Folytathatja-e az italmérést az elhalt tulajdonos özvegye vagy fia?

35. számú kérdés: Mit kell tenni a folyton forró borral?

Feleletek.

Felelet a 33. sz. kérdésre: Mint minden borbetegségnél, úgy a dohosságnál is első és főszabály: a bajnak idejekorán elejét venni, mert sokkal kevesebb fáradságba és költségbe kerül az üres hordók tiszta és rendes kezelése, mint a dohos borrali bajlódás. A dohos szagot faszénnel való átszűrés, 1% tiszta, szagtalan fa olajjal alapos összerázás és áthempergetés, egészséges, jó ízű borseprővel elkeverés, végül friss törkölyön való átterjesztés szokta úgy ahogy eltüntetni.

Felelet a 34. sz. kérdésre: Ha az italmérési engedélyes elhal, annak özvegye az üzletet új engedély nélkül is folytathatja, ha az előirt kellékeknek megfelel és ezt a pénzügyigazgatóságnál, az elhalálozást követő 15 nap alatt igazolja. Özvegy nem létében, vagy ha az özvegy evel a jogával élni nem kíván, az üzlet az elhalttal közös háztartásban élt családtagok vagy azok egyike által is folytatható. — Így szól az 1899: XXV. törvény 15. §. 3. j. pontja. Az elhalt engedélyes fia tehát az italmérést megszakítás nélkül folytathatja,

Kérjünk árjegyzéket ingyen és bérmentve **Kirsch Jánosnál**

Telefon 29-09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Flóközlet: IX., Üllői-ut 55. szám.

Telefon 54-05.

köteles azonban 15 nap alatt kimutatni, hogy: magyar állampolgár, nagykoru, kifogástalan életű és hogy az elhaltal, mint annak fia egyazon háztartásban élt. Mindezt közlési bizonyítvánnyal és anyakönyvi kivonattal kell beigazolni.

Felelet a 35. sz. kérdésre: Ha a must közvetlenül szűret után nem lesz mintegy 20—25° C állandó és egyenletes hőmérsék mellett gondosan kiterjesztve, az erjedés félben marad s a bor nyaranként felmelegedvén utóerjedésnek indul, amit nemcsak hogy gátolni nem célszerű, hanem ellenkezőleg minden áron elő kell segíteni, hogy ily módon a borban kiejedetlenül maradt összes cukortartalom mielőbb és teljes egészében szeszszé alakulván, a bor zavartalanul kiérhessen. Tessék tehát a szóban levő bort 20—25° C állandó hőmérsékletű kamrába helyezni, illetve előbb tiszta hordóba kénezés nélkül és csapon át fejteni, a hordót erjesztő akonával vagy kotyogóval felszerelni és a gyakori töltögetésre külön gondot fordítván, a bort az utóerjedés tökéletes befejezte, illetve letisztulása után a pinczébe visszafejteni.

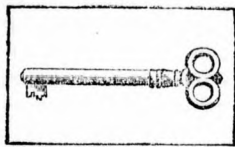
A legjobb borviz!

a Kristály ásványviz

Árjegyzék kívánatra mindenhová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládak; a fuvardíjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a Szt.-Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas“ vagy „kulcs“

j e g y g y e l

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Előkészületek a kiállításra.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsárosok ipartársulata szakirányú tanoncziskolájának a szentistvánnapi iparos tanoncz- és segédmunka-kiállításnak keretében rendezendő kiállítása ügyében a rendező-bizottság, mely ugy szólna napról-napra tartja az egyes albizottsági üléseket, serényen folytatja az előkészületeket, a melyek nyomán a kiállítás várható képe mindinkább kialakul. A legnagyobb üzletek tulajdonosai örvedetes ügybuzgósággal serkentik az üzleteikben alkalmazott szakács- és pinczértanoncz fiukat és segédeküket a nemes versenyben való részvételre. A szakács-tanonczok és segédek közül eddig *Alex Manó* és *Jauernik Győző* az

Orsz. Casino vendéglőjéből (mesterük: *M. Cavargnac*), az István főherceg szállodából *Dankowszky Ede* (mestere *Márk Hugó*), a Hungária szállodából *Wingler Jenő* és *Jansen Keresztély* (mesterük: *Gyurkovics*), a Nemzeti Casino vendéglőjéből *Réthly Béla* és *Czinhaber Ferencz* (mesterük: *Alet Coche* Dániel), *Förster Konrád* vendéglőjéből *Klückner Rezső* (mestere: *Hubeckzy Dániel*), *Fejér Gyula* Continental szállodájából *Wessely Károly* és *Kirchner Béla* (mesterük: *Wiesner Emil*), a Pannónia szálloda vendéglőjéből *Brüutigam Károly* (mestere *Ecker János*), *Drechsler Béla* vendéglőjéből *Tenyér Jakab* és *Nagy Ferencz* (mesterük: *Andics Dávid*) jelentkeztek.

E tanonczok főnökeik és mestereik felügyelete s a jurytagok jelenlétében egy dejeuner, egy dinért és egy souper fognak előállítani, melyek egyes fogásainak kiválasztását saját tetszésökre bizta a rendezőbizottság. A dejeuner alkalmával, melyen a jelentezett pinczértanonczok és segédek közül *Csik József*, *Schlesinger Károly*, *Gelbmann Dezső*, *Nagy Sándor* (főnökük: *Drechsler Béla*), *Fuchs Ferencz* (főnöke: *Prindl Nándor*) és *Skribek Arthur* (főnöke: *Müller Antal*) fognak kiszolgálni, a felfeljáró személyzet egyforma hófehér ruhában és ugyanily színű csattos cipőben fog felfeljárni. A felfeljáró dejeuner étrendjét a Müller Antal elnökléte alatt álló bizottság a következőkben állapította meg:

Consommé froide a l'estragon. Ouefs à la Budapestoise. Selle de Pré-salé à la Hungaria. Méridon d'ecrevisses. Chauffrois de volailles. Perdreaux sur canapés rotis. Salade. Compotes. Entremets. Fromage. Fruits. Caffé.

A diner étrendje a következő lesz. Melon. Bisque. Fogas de Balaton à la Orsova. Filet de boeuf à la National. Vol au vent Paillard. Balottins de perdreaux froids. Punch Marquise. Poulardes gras roties. Salade. Compotes. Asperges froides sauce Gribiche. Bombes. Petits fours. Fromage. Fruits. Caffé. Ezen ebédén *Jauernik Lipót* (főnöke: *Kovács E. M.*) *Flügenschnec József*, *Király György* (f. *Müller Antal*), *Keleti Sándor* (f. *Fejér Gyula*), *Kucsera Rezső* (f. *Burger Károly*), és *Vleikov Rezső* (f. *Polzmann Ferencz*) kék ruhában fognak felfeljárni.

A souper étrendje a következő lesz: Hors d'oeuvres. Olio en tasse. Langouste à la Parisienne. Székely vesepecsenye. Soufflé de poularde Archiduc. Selle de chevreuil rôtí. Salade. Groseille de Bar. Parfait. Fromage. Fruits. Caffé. E vacsorán *Farnadi László*, *Dörtl József* (főnökük *Burger Károly*), *Horváth János* (f. *Prindl Nándor*), *Neumann László* (f. *Polzmann Ferencz*), *Biczó Béla* (f. *Förster Konrád*) és *Vincze Sándor* (f. *Charles Schmidt*) tiszta feketében fognak felfeljárni.

A kiállítás alkalmával *Walter Károly* a szakiskola igazgatója és a kiállítás szakiskolai albizottságának elnöke rövid, de igen tartalmas tanulmányban megírta a nyolcz év óta fennálló szakiskolának statisztikai adatokkal bővített történetét, melyet a rendező-bizottság ezer példányban fog kinyomatni és a szaktársak és a kiállítás látogatói között szétosztani. Kellemes meglepetésül fog szolgálni és nagyban hozzá fog járulni a kiállítás népszerűsítéséhez a kiállítás plakátja, melyet *Glück Frigyes* rendezőbizottsági elnök készíttetett *Vajda Zsigmond* festőművészszel. A plakát bal alsó sarkát a szakács, pinczér és borfű ábránál, felső szélét a kiállítási iparcarnok gyönyörű színes rajza, felső szélét egy vendéglői csendélet díszítik és felirat a következő lesz: „Szent-Istvánnapi tanoncz- és segédmunka-kiállítás a városligetben. Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsárosok ipartársulata szakirányú tanoncziskolájának kiállítása. A szakiskola kiállítása. Egy gastrophus szobája. Ebédlő. Buffet. Változatos terítésmodok. Időközönként kész ételneműek kiállítása és felfeljárása“ E plakáton meg van adva a kiállítás egész programja

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás Kirsch Jánosnál

Telefon 29—09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Flókiútel: IX., Üllői-ut 55. szám.

Telefon 54—05.

is, melynek egyik legérdekesebb részét kétségkívül a gastrosophus szoba — *Glück* Frigyes tulajdona — fogja képezni. A rendező-bizottság a kiállításon való részvételt meghívta a dereczeni és miskolci szakiskolákat is, kik közül a debreczeni már be is küldötte adatait és nyolcz tanonczot küld a kiállítás megtekintésére.

Egy igen jól működő

hydrür világító-gép

30—30 AUER-lángra berendezve, teljes felszerelés-el
jutányosan eladó. Részletes felvilágosítást nyújt:

KLEIN J. kávé, Veszprém.

LOHR MÁRIA ezelőtti KRONFUSZ

csipke-, vegyszeti tisztító- és műfestő-intézet megnagyobbított erőművi szőnyeg-poroló- és szőrmeáru-megővő intézettel. Megbízások átvételnek: **VIII., Baross-utca 85. sz. főtelepen.** Fiók-üzletek: **IX., Kalvin-tér 9. V., Harminczad-utca 3. VI., Teréz-körút 39. VI., Andrassy-ut 16. VIII., József körút 2.** Telefon száma: 57—08.

• VEGYES HIREK •

— **Egy új vendéglőspartársulat.** A hódmezővásárhelyi italmérők és vendéglősök ujonan alakult egylete rövid fennállása óta igen sok üdvös és hasznos dolgot cselekedett. A napokban várják a miniszterium döntését a három évre kirótt illetékek ügyében. A szikvizgyár-szövetkezet szintén megalakult az egyesület kebelében. A szövetkezet igazgatóságát is megválasztották. Az egylet ügyészül egyhangulag dr. *Halász* Manó ügyvéd lett megválasztva. Az igazgatóság elnöke: *Égető* Imre, alelnök *Weisz* Mihály, igazgatósági tagok: *Németh* Kálmán, *Horovitz* Mór, *Mayer* Hermanu, *Körösi* Sándor, *Halász* József, *Bán* Máté, *Egető* Sándor, *Bokor* Péter, *Friedmann* Géza, *Kácsér* Gyula, *Novák* József és *Kutas* Sándor. Felügyelő-bizottsági tagok: *Singer* Adolf, *id. Geigner* József, *Gross* Sándor és *Darvasi* Béla; igazgatósági póttagok: *Lévay* Simon és *Meiszter* Ignác.

— **A tanoncz- és segéd munkakiállítás.** A Szt.-Istvánnapi kiállításra már nagyban készül a vidék. A kamarák és ipartestületek mindenütt összeállítják a csoportokat és előrelátható, hogy a főváros sok iparosvendéget fog látni az augusztus 20-ika után következő három-négy hétben. De a nagyközönség is tömegesen fogja látogatni a kiállítást, mert a belépő-díj mindössze 20 fillér lesz. A belépőjegy olcsóságával a rendezőség azt akarja elérni, hogy a fogyasztók minél nagyobb száma tájékozódhassék iparunk állásáról és iparos nemzedékünk haladásáról. A kiállításra mintegy 6000 tárgyat jelentettek be.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a „Szállodások, vendéglősök, kávé, pinczerek és kávésegedek orsz. nyugdíjgyesülete“ **budapesti választmányának** tisztelt tagjait, hogy a választmány titkára a központi irodában (VII., Wesselényi-utca 4. sz. I. em.) minden hétfőn 3—6-ig hivatalos órákat tart és ezen időben a tagoknak egyes üzleti ügyekben mindennemű felvilágosítást megad.

A budapesti választmány elnöksége.

— **A borsodmegyei vendéglősök, korcsmárosok és kávések egyesületének** nagy választmánya m. hó 28-án tartotta évnegyedes gyűlését *Bokros* Károly elnökle alatt a „Korona“ szálloda földszinti nagytermében, melyre egy a városi mint a megyebeli tagok nagyszámában megjelentek. Az ülés megnyitása után elnök előterjeszti az orsz. pinczeregylet miskolci választmányának átiratát, melyben kéri, hogy a szakirányu tanoncziskola felügyelőbizottságába 5 tag kiküldessék. A választmány a felügyelőbizottságba *Bokros* Károly, *Klein* Sámuel, *Mayer* József, *Rumpold* Gyula és *Pfennig* József tagokat választja. Elnök jelenti, hogy a múlt ülés óta 4 városi és 1 megyebeli új tag jelentkezett. A bejelentett tagok egyhangulag felvételnek. Elnök bejelenti, hogy egyesületünk a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének szept. 9-én Temesvárt tartandó közgyűlésén általa, *Klein* Sámuel és *Mayer* József alelnökök által lesz képviselve. Felkéri a tagokat, hogy a közgyűlésen lehetőleg részt vegyenek. A választmány a bejelentést tudomásul veszi, egyben elnöki indítványra elhatározza, hogy az egyesület mint olyan az Orsz. Szövetség tagjai sorába lépjen, felhatalmazván elnököt, hogy egyesületünknek a Szövetség kötelékébe való belépését a temesvári közgyűlésen személyesen bejelentsé. Dr. *Köszegi* Armand ügyész ismerteti a nagyméltóságú pénzügyminiszterhez felterjesztendő memorandum tartalmát, mely a szövetkezetek káros kinövéseinek megszüntetését és egyéb sérelmek orvoslását czélozza. A felterjesztés beható megvitatása és elfogadása után elnök a nagy-gyűlést berekeszti.

Szállodások, Vendéglősök, Kávések, Pinczerek és Kávésegedek Orsz. Nyugdíjgyesülete.

Szakipari alapon létesített, hazánkban és a külföldön is páratlan biztosító intézet. Közel 200000 korona alaptőkével. **A saját, az özvegye és árva jövőjét biztosítja, ki tetszés szerinti összegre biztosítja magát.** Az egyesület igazgatósága **Budapest, VII., Wesselényi-utca 4. sz.** alatt van és érdeklődőknek szívesen küld alapszabályokat, kimutatásokat stb.

— **Fogyasztási adók városi kezelésben.** A vidéki városok rendezetlen pénzügyi viszonyain a kormány oly módon szándékozik segíteni, hogy a husz és borfogyasztásadó szedésének a jogát, jövedelmi forrásul átengedi a városoknak, ellenszolgáltatásként azokért a sok költségbe kerülő teendőket, a melyeket a városok az állami közigazgatás ellátása körül végeznek. A husz és borfogyasztási adó eddig évenként mintegy 25 millió koronát jövedelmezett az államnak, — de hogy a pénzügyminiszter ezt miből pótolja: arra igazán kíváncsiak vagyunk. A városok favorizálása tehát végre is nyílt alakban fog érvényesülni. Csak aztán arra is legyen gondja a pénzügyminiszter urnak, hogy ezáltal tényleg városokon, nem pedig csupán egyes „tanácsbeli“ urakon legyen segítve.

— **Olasz borok behozatala.** Az olasz borkivitel, bari-i konzulátusnak jelentése szerint fehér borok hiányában Ausztria és Magyarországra hanyatlást mutat. Nagyobb üzletek csak öszre a termés leszüretelése után várhatók. A vörösbőr-üzlet szintén gyenge volt, főleg Franciaország és felső Olaszország vásároltak; Indiába 500 bordela vörösbőr vitetett ki. Milánói konzulátusunk arról értesít, hogy az olasz bor szállításának olcsóbbá tételére tartálykocsikat szereztek. Az új kedvezményes tarifa szerint egy tartálykocsiórt Barlettától Milánóig 252:10 lírát fizetnek, az előbbi 434:95 líra helyett.

Legfinomabb **sajt, vaj, turó, csemegesajt** kapható **Kirsch Jánosnál**

Telefon 29—09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Fiókküzet: IX., Üllői-ut 55. szám.

Telefon 54—05.

NYILATKOZAT!

A Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás nagy mélységből fakadó, **állandó összetételű ásványvíz** és a chemiai analysis alapján **igen tiszta, calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványvíznek** minősítendő.

Budapert, 1900. április 12-én.

A magy. kir. tudományos egyetem I. chemiai intézete.

A vizsgált Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét bacteriologiai szempontból **kitűnőnek** kell minősitenünk.

Budapest, 1899. április hó 5-én.

Budapest székesfőváros bacteriologiai intézete.

Budapest székesfőváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a Kristály-ásványvizet tiszta, bomlási anyagoktól egészen **mentes** és chemiai szempontból egészségesnek minősítette. **Az Országos Közegészségügyi Tanács** a Kristály-forrást oly ásványvíznek minősítette, mely helyes és tisztán való kezelése folytán a külföldön való versenyzésre más ásványvizekkel hivatott.

Ő csász. és Apostoli kir. Felsőge főudvarmesteri hivatalától.

Az alulirott cs. és kir. Udvari gazdasági hivatal ezennel igazolja, hogy a „Kristály“ Szt-Lukácsfürdői hegyiforrás **igen kellemes ízű és üdítő** itálnak találtatott.

Bécs, 1901. augusztus 23-án.

A cs. és kir. udvari gazdasági hivatal:

Franz von Worlitzky cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

A magy. kir. belügyminiszter 68327/IV. sz. a. engedélyezte, hogy a Kristály-forrás „szénsavval telített forrás ásványvíz“ elnevezés alatt forgalomba hozassék.

A németországi képviselőségnek engedélyezett, Ő kir. Fensége György Poroszországi hercegi udvari szál-tói czimer.

A magy. kir. miniszterelnök 1903. május 14-iki 2031. számú határozata folytán viselésre engedélyezett magyar állami czimer.

A délamerikai képviselőségnek engedélyezett Argentiniai állami czimer.

Minden egyes üveg, a külföldön is, a magyar czimerrel van ellátva.

Ajánlják: Prof. dr. Korányi Frigyes, főrendiházi tag, az Országos igazságügyi tanács elnöke; Prof. dr. Kéty Károly, a Magyar Orvosszövetség elnöke; Prof. dr. C. Malbran, a Közegészségügyi tanács elnöke Buenos-Airesben; Comm. Prof. dr. Giuseppe Laponi, XIII. Leo Pápa ő Szentségének orvosa Rómában és **ezernél több belföldi és külföldi kiváló gyakorló orvos, tanár és vegyész.**

Dr. Rigler Gusztáv a kolozsvári egyetem egészségtan tanára, az 1902. XII. magyar balneologiai kongresszuson, a forgalomban lévő különféle ásványvizeknek bacteriologiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában, a legtisztábbnak a Szt-Lukácsfürdői **Kristály-forrás ásványvizét** jelentette ki.

Szent-Lukácsfürdő Kutvállalat Budán.

— **A kókuszdiózsir.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara nyilatkozatra kérte fel a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata elnökségét arra nézve: vajjon nem volna-e a közlélemzés kívánatos olcsósága érdekében czélszerű, ha az élelmi czélokra használható kókuszdió-olaj a vámilleték mérsékelt tételével vámoltatnék. Az elnökség oda nyilatkozott, hogy nem tartja czélszerűnek a kókusz-zsir behozatalának megkönnyítését, mert e növényi zsiradék a disznózsirral szemben aránylag nem olcsó. Másrészt pedig látszólagos olcsósága által jogosulatlan versenyt okozna a hazai disznózsir-termésnek. Azonkívül könnyen felhasználható lenne a disznózsir hamisítására.

— **Győri vendéglősök a szegény diákokért.** Öt derék győri vendéglős, névszerint Prüger Gyula, Meixner Mihály, Dreiszker József, Herczegh Ferencz, Opitz Rudolf 1—2 szegénysorsu diákok ingyeneselelmezésben részesített a tanév alatt. Ezen nemes cselekedetükért a kir. tanfelügyelő a vendéglősöket elismerésre felterjesztette a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

— **Korcsmazárás vásár- és ünnepnapon.** Beregvármegye törvényhatósági bizottsága június 30-án tartott közgyűlésén a korcsmák, sörházak s pálinkamérésekről alkotott szabályrendelet oly értelemben módosított, hogy *vásár- és ünnepnapokon a korcsmák egész nap zárva tartassanak, úgy, hogy a kismértékbeni elárúsítás se engedlessék meg.* — A módosított szabályrendelet szövegezésével egy küldöttség bízott meg, hogy az ujonan szövegezett szabályrendelet a legközelebb tartandó közgyűlésen megállapítható legyen. — A szabályrendelet módosítására vonatkozó határozat, egyöntetű eljárás és támogatás czéljából, a többi vármegyéék törvényhatóságának is meg fog küldetni. Ugy értesülünk, hogy e szigorú rendelet szükségét a javaslat nemcsak a közérdek szempontjából tartja indokoltnak, hanem különösen Bereg népének erkölcsi és anyagi javulásának fokozása, a közegészségügy és a megye lakosságánál mindinkább észlelhető hitélet iránti közönyösség megszüntetése szempontjából, mely leginkább a vásár- és ünnepnapokon a korcsmákban mértéktelen pálinkaivásból ered. Hát bizony ez szomorú fényt vet a beregi állapotokra, de hogy e javaslathoz való csatlakozással egyéb törvényhatóságok is hasonló bizonyítványt fognak-e magukról kiállítani — nem igen hisszük.

— **Olvasóink figyelmébe.** Keleti J. műszer- kötszergyáros szállítja a legjobb pinczértáskákat, továbbá a szállodák részére a törvényben előirt házi gyógyszerárakat. E czég jó hírnévnek örvend s összes olvasóinknak figyelmébe ajánljuk különlegességeit s pedig orvos-sebészeti műszereket, szabadalmazott sérvkötőket, a betegápoláshoz és az első segélyhez szükséges összes eszközöket és pinczértáskákat. A czéget 1878-ban alapította mostani tulajdonosa és főraktára *Budapestben, IV. Koronaherczeg-utca 17/a.* alatt van. Ide intézendők az összes megrendelések.

— **El Guante Blanco** a legelőkelőbb képes hetilapja Argentiniának. Legutóbb ideérkezett számában van egy érdekes kép. Azon nagy bankett fényképfelvétele az, melyet az ottani osztrák-magyar konzul, saját „Vénus” nevű hajóján, az ujonan kinevezett nagykövetségnek, Kuhn bárónak tiszteletére adott. Gazdagon terített asztal körül ülnek az argentiniai kormánytagjai, a követség és konzulátus személyiségeivel. Az osztrák-magyar konzul Argentiniában hazánkfia, Mehánovics ur, ki mint hajóskapitány kivándorolt s ma talán a leggazdagabb ember Buenos-Airesben. Vagyonát negyven millió dollárra becsülik. Az étrend, melylyel vendégeinek kedveskedett a következő volt: Potage, Crème à la Reine, Jambon Dinde truffée, Turban de Brótola-Sauce aux Huitres, Cotelettes Villeroy aux Petits-Pois, Filet piqué Richelieu, Punch à la Romaine, Asperges-Sauce Mousseline, Poulet de Grain

Crapaudine au Cresson, Gâteau Moka, Bavaroise Belle Vue, Fruits de Saison, Café-Té-Cigares Excepcionales Murias, Chartreuse-Maraschino, Royal Heidsieck, Sauterne, St.-Julien, Chambertin Champagne, Liqueurs, Eau Mineral Kristaly. A sikerült fénynyomaton, melyet az „El Guante Blanco” közöl, jól látni az egész vendégtársaságot, a terem díszítésének minden részletét, sőt még az asztalokon felállított tárgyakat is, melyek között különösen szembeötlenek és jól felismerhetők a magyar ásványvizet tartalmazó, Kristályviz-üvegek, az ő jellemzés feliratu és a Szt-Lukácsot ábrázoló vignettáikkal.

Szállodások, vendéglősök és kávécsok különös figyelmét érdemli meg *Kirsch* János sajt, vaj, szalámi- és csemegenagykereskedése, a hol mindennemű sajtok, csemegék, bel- és külföldi különleges pezsgők, borok, likőrök stb. a legfinomabb minőségben legutányosabban szereshetők be.

Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége.

A hazai vendéglősök legfőbb központi szerve. **Mindevendéglősnek erkölcsi kötelessége, hogy szövetségünk tagja legyen,** mert iparunk szervezetének ez az egyetlen tényezője, mely iparunk közérdekeit erkölcsi erejénél fogva megvédeni képes.

A szövetség irodája: **Budapest, IV., Himző-utca 1. sz. a.** van és a szövetség tagjainak készséggel szolgálfelvilágosítással minden ügyben. Évi tagdíj 8 K.

— **Templom és kávéház.** Eperjesen, ahol különben is már teljesen felesleges a tisztességes megélhetésre szükséges kávéházak s egyéb mulatók nagy száma mellett egy új kávéház nyitása, nagy érdeklődéssel kísérik a Rákóczy-házban létesítendő kávéház ügyét. Az eperjesi volt „Központi kávéház” tulajdonosai ugyanis kávéházat akarnak létesíteni az eperjesi volt Rákóczy (!) féle házban, melyet a plébániai főtemplomtól alig huszonnégy méternyi széles tér választ el. Már az ügy végigjárta a három közigazgatási forumot s a belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg hozott döntésével, „közérkölciségi és közrendészeti” tekinteteből a kávéház engedélyezésére irányuló kérelmet teljesíthetőnek nem találta. Most megint újból kezdődik az eljárás. A kérelmezők ugyanis tervöknek ama megváltoztatásával, hogy az utcai bejáratot a kapuba teszik át, újból kéri az engedélyt. A városi hatóság nem találta e változtatást annyira elhatárolónak és lényegesnek, sőt mivel ez által a rendőri ellenőrzés csak megnehezítettnek, a bejelentést utalással a miniszteri döntésre nem vette tudomásul. Majd kérelmezők felebbezése folytán nyert másodfoku utasításhoz képest megtartotta a helyszíni tárgyalást s az ennek alapján hozott tanácsi határozattal ismételtlen megtagadta az engedélyt.

— **Meghívás.** A győri vendéglősök, kávécsok és italmérők ipartársulatának választmánya f. hó 10-én délelőtt Pösch Nándor elnöklete alatt ülést tartott. A választmány a győri kereskedelmi ifjuság egyletének zászlószentelési meghívását elfogadta, a felajánlott zászlószög beverésére *Pösch* Nándor elnököt kiküldte, az egylet czéljaira 10 koronát megszavazott. Helyesléssel tudomásul vette a társulati vagyon elhelyezésére vonatkozó előterjesztést. A temesvári orsz. szövetségi gyűlésen az ipartársulatot hivatalosan *Pösch* Nándor elnök és *Révész* Sándor titkár képviselik, de azonkívül számos tagja részt vesz az országos gyűlésen. A *győri ipartársulat* — tekintettel arra, hogy a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége” jövő.1904. évi közgyűlését Szegeden fogja tartani — *előkészíti annak lehetőségét, hogy az országos szövetség*

Legfinomabb szalámi, censervek, likőrök kaphatók Kirsch Jánosnál.

Telefon 29—09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Fiókküzet: **IX., Üllői-ut 55. szám.**

Telefon 54—05

1905-iki gyűlését Győrött tartsa. Helyesléssel fogadta a választmány az elnökség bejelentését az italmérések számára és beosztására vonatkozólag eddig történt lépésekről és azok biztató eredményéről.

— **Elvi jelentőségű határozatok borhamisítási ügyekben.** A m. kir. belügyminiszter mint borhígási ügyekben ítélkező III. fokú hatóság egy konkrét esetből kifolyólag a következő határozatokat hozta: „Szárított vérből készült borderítő por a forgalomba hozandó bornál nem használható fel. Ily anyag elkobzandó.” — Továbbá: „Ha mesterséges bor eladásánál az eladó a vevőtől foglalót foglalt el, a forgalomba hozatal megtörténtnek tekintendő.”

— **Fogpiszkálók a vendéglőkben.** Olvasóink, kik mindenben pártolják a magyar ipartermékeket, bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy most már nemcsak külföldön, hanem itthon is gyártanak fogpiszkálókat. *Láng M. A. és Társa* Budapesten, VI., Lázár-utca 12/a. alatt a fogpiszkálók meghonosítója és e szakmában a legnagyobb ipartelepések. Ajánlatos ennél fogva, hogy olvasóink e cikkek bevásárlásánál a *Láng M. A. és Társa* czégnél rendeljék meg szükségleteiket. A czég áruí kitűnő minőségűek s jutányos áron haphatók.

Alapított 1834-ben.

Andrényi Kálmán utódai

Aradon

ajánlják nagyobb részét saját termésű, nagy gondnal ápolat boraikat.

A vámospércsi, vaderti és gyoroki családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektoliter tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő, avagy must és mint ujbór a termelés helyén napi árban értékesítettik.

Aradi pinczék bőségesen el van látva a legelőcsőbb boroktól kezdve a legtrikább, legnemesebb borfajokkal is.

Borminták, árjegyzék szerint.

Élőnyárajánlatok postafordultával küldetnek.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag, húgydara és közsvénybántalmak ellen, vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

- BÉRLETEK. •
- ELADÁSOK. •

Szálloda-bérbeadás. Aradon a központi szálló 56 vendégszobából, 6 konyha s mellékhelyiségek, kávéház, csapszék, ét- és táncsterem, nagy halászeszárdából, stb. áll. Ajánlatok aug. 31-ig az Aradi polgári takarékpénztárhoz. Feltételek ugyanott. Bántapénz 3000 K.

Szálloda-eladás. Szamosújváron a Korona-szálloda összes berendezésével, kávéház, korcsma és kerttel eladatik. Feltételek Szily Zsigmondnál.

Kávéház- és étterem-bérbeadás. Déván a nemzeti kaszinó kávéháza és étterme bérlőkkel 5—10 évre bérbeadatik. Évi bér 4000 kor. Feltételek Rettegi Gyárfás kaszinóigazgatónál.

Vendéglő-eladás. Muzsajon (Sopron-m.) a Haubner-féle vendéglő bérbeadása vagy eladására ajánlatok aug. 20-ig Haubner Jánoshoz. Feltételek ugyanannál.

Szálloda-bérbeadás Ipolyságon (Hontm.) a nagyvendéglőnek 3—6 évre való bérbeadására ajánlatok Holczer Ignácához. Feltételek ugyanannál.

• ÜZLETI HIREK •

Lachner Albert Mezőtúron megnyitotta az ottani pályaudvarral szemben levő vendéglőjét.

Eladó

300 hektoliter **olasz rizling** és 300 hektoliter másfajú, 1902. évi **hegyibor**, 1400 liter tiszta **törköly-pálinka** GÖSZTONYI TIBOR földbirtokosnál Vác-Hartyán (posta), vasutállomás: Vác.

Kérje ingyen és bérmentve!

a legújabb, 1903. évi körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyárostól Budapest IV. Koronaherceg-u. 17.

Tartalmazza az összes újdonságokat, melyek a **betegápolás és betegkényelemhez** szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő biztonságos oszfalyozva, u. m.: cs. és kir. szabad, legújabb rendszerű **sérvkötők, testgyógyászati gépek, (műtűzők, járó. és támgépek), művégtagok (műkezdek és műlábak) gyermekágyasok és eszemők** részére teljes betegfelszerelések, tejsterilizálók stb.

Továbbá: **Hygienikus gummláruk** minden czélra, **valódi angol és solingeni acéláruk** különböző czélokra **borotváló eszközök** stb.

ELADÓ

50 hektoliter 1900. évi és 50 hektoliter 1902. évi saját termésű legjobb minőségű

somlai bor

a somló-vásárhelyi részen, kisebb tételekben is. Czim a kiadóhivatalban. (M. H. D.)

PROMONTOR HATÁRÁBAN KIS-TÉTÉNYEN

Igen közel a villamoshoz, egy ház (4 lakrészes, gyümölcsös) 86 méter hosszú, 6 méter széles pinczével, különösen borkereskedőnek vagy vendéglősnek alkalmas, **jutányos áron eladó**, esetleg a borpincze **bérbeadandó**. Czim: **Novák Károly**, műesztergályos, Budapesten, IV. ker., Egyetem-utca 11. szám.

IBIS

az összes államokban szabadalmazott **hygienikus pormentesítő szer**. — Különösen **VENDÉGLŐK és KÁVÉHÁZAK** pormentesítéséhez használtatik. — **IBIS** előnyei: ahol **ibisszel** söpörnek **főlöszleg a fellocsolás** és surolás. — Ha **IBISSZEL** söpörnek, nemcsak a söpr. snél nincs por, hanem a **padló is pormentes** és tiszta lesz az **ibisszel** való seprés által. — **IBIS** kapható 25 és 50 kilós adákban. — **IBIS** ára 100 kgr. kor. 22.—. **IBIS** gyári raktár:

FÖRSTNER JÓZSEF, BUDAPEST, IV. KER., KÁROLY-UTCZA 1. SZ.

Legfinomabb **rum és tea** kapható **Kirsch Jánosnál**

Telefon 29—09.

Budapest, VII., Király-utca 53. szám. — Flóküzlet: IX., Üllői-ut 55. szám.

Telefon 54—05.

Hirdetmény.

Alólirott a tekintetes pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 4254/1kv. 1903. számú végzésben adott utasítás, mégis **Mihálovits György** és neje megkeresésére is ezennel közbírré teszem, hogy a pécsi 4835. számú letétben 1. sorsz alatt felvett és **Mihálovits György** és neje tulajdonánál bejegyzett

„Vadember Szálloda“

összes felszerelésével együtt azonnal **bérbeadó**, esetleg **örök áron is eladó**.

A bérletre, esetleg örök áron való eladásra vonatkozó feltételek alulírottánál tudhatók meg.

PÉCS, 1903. július 13.

Mutnyánszky Béla
s., k., ügyvéd,
kirendelt zárgondnok.

Lakik: Király-utca 32. szám alatt.

Nagy földszintes ház VII., Akácza-utca 13.

Buzelka-féle táncsterem, ebédlő- és kávéház-helyiségek, ugyszinte néhány

lakás

f. évi augusztus 1-ére bérbeadó. A ház **ipari vállalatokra is alkalmas.** Közelebbi értesítés nyerhető: Budapest, IV., Váci-utca 67. sz. II. emelet, az ügyvédi irodában, délelőtt 8—10-ig, délután 3—6 óráig.

Nagy sarok-bolthelyiség

12 nyílással, teljes kávéházi felszereléssel, szépen berendezve, a Lipót-körút legjobb pontján, **árnyékoldal**, kávéháznak vagy üzlethelyiségnek, egészben vagy részben **azonnal olesón kiadó.** Bővebbet: Schwarz József hirdetési irodájában, Marokkai-utca (Telefon: 27—80.), vagy MOLNÁR és TÁRSA bank-bizományi iktetésében, Koronaherceg-utca 20. 9—10-ig és 3—6 óráig.

Vendéglői vagy kávéházi helyiség

kiadó Aranyos-Maróton (Bars megye székhelye, törvényszék, járásbíró, adóhivatal stb.). A házban 12 évig vendéglő és 7 év óta kávéház volt. Új modern ház, háziur kertjében kuglino építhető. **Mindig kint, biztos üzlet volt.** Bővebbet: Szabó Kálmáné Aranyos-Maróton, vagy Szabó Árpádnál, Budán (Krisztina-körút 111.). Telkesasztal, tükröspénztár stb. is eladó.

= Szálloda bérbeadás! =

ARAD város központján, a legélénkebb forgalmu helyen fekvő

„KÖZPONTI SZÁLLÓ”,

- mely 1. 56 vendégszoba, előszobák, 6 konyha, tágas több részre osztott pince, padlás stb.,
2. kávéház,
3. csapszék, étterem és diszes táncsterem,
4. nagy halász-csárda, tágas nyári kávéház, zenepavillon stb.-ből áll,

1904. évi május 1-től hat esztendőre bérbeadó.

Ugy az összes szobák, mint a kávéház, étterem, halász-csárda és a szálloda valamennyi helyiségei teljes kényelemmel és eleganciával vannak berendezve.

Mindennemű a bérletre vonatkozó feltételt és felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság.

Bérbevenni szándékozók sziveskedjenek részletes írásbeli **ajánlatukat** 3000 korona bánompénz kapesán legkésőbb **f. évi augusztus hó végéig** az Aradi polgári takarékpénztár igazgatóságánál benyújtani; a bánompénz nélkül beérkezett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A beérkezett ajánlatok felett az igazgatóság legkésőbb f. é. szeptember 10-éig érdemlegesen határozni fog s az el nem fogadott ajánlatok bánompénzei szeptember 11-től az intézet pénztáránál felvehetőek s felveendőik annál inkább, minthogy azok után kamat terítettni nem fog.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik s eme határozatról ajánlott levélben értesítettik, köteles a levél keltétől számítható 10 napon belül az igazgatósággal a bérleti szerződést megkötöni, különben nemcsak a bánompénze vesz el, hanem költségére és veszélyére a szálloda másnak fog haszonbérbe adni.

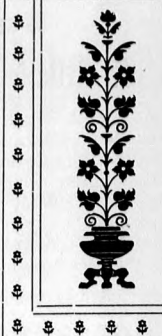
Aradon, 1903. évi július hó.

Az Aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

GENTRY- PEZSGŐ

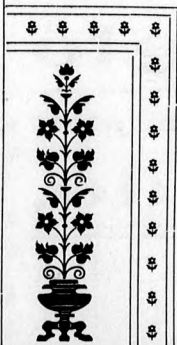
a Budapesti Országos Kaszinó
pezsgője

HUBERT J. E.
pezsgőbörpinczéből.

Budapesti főraktár:

SZIMON
ISTVÁN
BUDAPEST,
Váci-körut.

ELADÓ.

Tiszta bor 400 hektoliter jótállás mellett, a mind azt az Isten megadta. 180 hektoliter világos siller, 220 fehér. Továbbá 850 liter tiszta **törkölypálinka**. **Kis-Halompusztá, Ráczalmás** mellett. Vasut 7 perc. Tudósítás esetén kocsit küldök az állomásra.

BÁRDOSSY VIKTOR.

MIKLÓS MÁRTON

czipész és orthopéd-czipők készítője
BUDAPEST, VI., Dessewffy-u. 37.

Elvállal igen jutányos árban bármely e szakmába vágó munkát. Az orvos urak r. ndeletére

fájós lábakra

a legpontosabb kivitelben és igen olcsón készítem az orthopéd-czipőket. **PINCZÉREK** és a sok járással foglalkozó munkásoknak specialista vagyok.

Szálloda bérbeadás.

Bács-Topolyán a központban, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

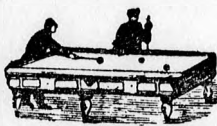
szálloda,

mely egy étteremből, söresarnokból, kávéházból áll, öt vendégszobával, a vendéglős lakásával stb. mellékhelyiségekkel van ellátva és régebbi nagyvendéglővel kapcsolatos, azonnal bérbe vehető és már f. évi október hó l-én átvehető. A régi nagyvendéglő nagy beszálló udvarral, istállóval, fészerral stb.-vel van ellátva. Az új szálloda és kávéház külön is kibér. lhető. Czim a kiadóhivatalban.

Bucher András teke-asztal behuzó.

Billardüberzieher

Használt teke-asztalok jutányos árban kaphatók.

BUDAPEST,
VII., Dob-utca 33. sz.

HIRDETMÉNY.

A kéréssel sors már két év óta ágyhoz kötötte a fatányérosok nagymesterét sok-sok ezer ember

Gyuri bácsiját

s ezért eladó lett a híres hentes-iparral egybekötött jó hírnévnek örvendő

WÁRTYÁK VENDÉGLŐ,

mely Zilah város (megye székhely) legélénkebb pontján a Polgári-téren (piac) a honvédségi laktanya szomszédságában van.

Utczára egy modern egyemeletes épület, mely a tulajdonképpeni üzlet, szintén utczára egy 3 szobás bérház és udvaron egy 2 szobás kényelmes lakás, s egy 871 öles gyönyörű gyümölcsös kert.

Hírnév, forgalom, bizalom megvan és k egy vendéglős kell. Czim:

Wartyák György, Zilah.

SZINNER JÓZSEF
GŐZMOSODAJA — BUDAPEST
VIII. KER., PRÁTER-UTCZA 44.

Mindennemü szállodai, vendéglői és kávéházi fehérnemü, valamint kelengyék, piperék, házi fehérnemüek készen vasalva vagy csak mosva, mángorolva kilónként is elfogadtatnak.

TELEFON 51-80

Szálloda-, kávéház- és vendéglő-átvétel.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomására, hogy a győri „Nádor“-szállodát, Ujváros, Kossuth-utca, átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, **1. évi június hó 29-én ünnepélyesen megnyitottam.**

Főgondomat fogja képezni mindenütt a tisztaság, az élőkegy, gyors és pontos kiszolgálás. — Igyekeznék fogok tisztán kezelt, jó italok kimerésével a n. é. közönség pártfogását kiérdemelni. — Szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KERSTINGER FRIGYES, szállodatulajdonos.

Egy jól jövedelmező

vendéglő és kávéházból

álló üzlet, fedett tekepályával és berendezéssel egy erdélyrészi városban 1.200 korona évi bérért haszonbérbe azonnal kiadó, vagy örök áron eladó. Czím a kiahóhivatalban.

Déván a Fehér-kereszt szálloda a tulajdonos betegsége miatt sürgősen eladó.

Englisch Béla szállodás, Déván.

Fontos háztartási cikk!

Kokuszszír használható főzésnél, sütésnél, vaj, lúdzsir, ajsznózsír helyett. A kokuszszír teljesen szagtalan, szaporos, soká tartható, kellemes, egészséges, könnyen emészthető, cukor- és gyomorbegeknek is ajánlható. Használható izraelita rituális háztartásokban és bőjti ételekhez is. 5 kiős postadoboz utánvétellel bérmentve, bárhova szállítva 8 korona. Megrendelési czím: **Klein Regina, Tolcsva,** Tokaj mellett.

Villa-eladás.

Balaton-Világoson egy csinos nyaralóvilla egy hold szőlővel, ezen 35 hl. borterméssel, közvetlen a vasutállomás mellett, balatoni saját vízjoggal, igen előnyös áron eladó.

Érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást:

SZABÓ JÁNOS vendéglős
— ENYINGEN (Veszprémmegye). —

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutott, hogy újabban „Artézi savanyuvíz“ czimen bűnös visszaélést követnek el, minthogy pontosan a mielőttre utántöltött palackokban közönséges szénssavval feltöltött vízvezeteki vizet árusítanak.

A hatóság ezt tudva, a visszaélés megszüntetése érdekében vizsgálatot indított meg, mely most folyamatban van.

Kötelességünknek tartjuk a fogyasztó közönséget figyelmeztetni, hogy a városligeti artézi kutból előállított kénmentes artézi savanyuvíz (4037. szab.) csak

„Ilona“ Artézi savanyuvíz

elnevezés alatt védőjegyükkel és cégünkkel ellátott üvegekben hozunk forgalomba és elárulásra kínál oly savanyuvíz, melyen nincs rajta az „ILONA“ név és a mi cégünk, nem állunk való.

Egyben tudatjuk, hogy „ILONA“ artézi savanyuvízünk a legtöbb vendéglőben, fűszerkereskedésben és a központi tejcsarnok összes budapesti fiókjaiban kapható.

Budapest, 1902. évi július hó 1-én.

„ARTEZIA“

Budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok gyár részvénytársasága
Budapest, VII. kerület, Egressy-ut 20/c szám.

Jó karban levő

Lakos-féle takaréktűzhely

(kisebb vendéglőbe) igen olcsó áron eladó. Bővebbet

Weinwurm János

Budapest, IV., Károly-utca 3. szám.

SZŐLŐ

a gödöllői határban, régi termő szőlővel, présházzal, 1800 □-öl, jutányos

áron

ELADÓ.

Czime «E. E.» jelige alatt a kiadóban.

Boreladás. Eladó 160 hektoliter vörös- és 100 h.-liter fehér bor. Klosterneuburgi mérő szerint a must cukortartalma átlag 19 fok. 1902-ik évi termés.
Magyarbéli Pincészet (Pozsonym.).

Ház eladás Szepes-Iglón.

Iglón, a Kossuth Lajos-sor 34. szám alatt fekvő, az iglói sörfőző-társulat tulajdonát képező emeletes nagy ház, kávéház, vendéglő, kaszinó, lakhelyiségekkel, melléképületekkel, terjedelmes pincékkel, tágas udvarral és kerttel, sörfőző gyár berendezésére kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó.

Venni szándékozók felkéretnek, hogy 3000 korona bánatpénzzel ellátandó zárt ajánlataikat folyó évi május hó 1-éig **Ujlaki Jenő társulati elnök** urnál beadják, vagy ennek czimére beküldjék.

Telefon 20—54.

Telefon 20—54.

Eckmayer István

Gyárt: csász. és kir. szab. **zajtalan aczélemmez-görredőnyöket**, prima bőrrel bőrözve, valódi Wertheim-zárral, alul vagy felül zárhatók. Esslingeni **ablakfaredőnyöket**, kitámasztó vasszerkezettel, önműködő hevedergördülővel. Továbbá **napellenzőket**, épület- és **műlakatos-munkákat**, stb.

Napellenzők! Kávéház, vendéglő, üzlethelyiség, nyaralók stb. számára.

Budapest, V., Tisza-utca 8c sz.

Árjegyzékkel és árajánlattal bármikor szolgálók.

BORHEGYI F.

palaezkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér I. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

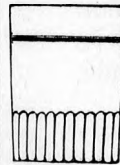
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Szinell János utóda EHRHARDT JÁNOS

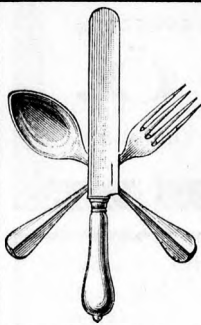
— üvegyári raktár —

Budapest, Mária Valéria-u. Bristol szállodának átellenében.

Szállodai, vendéglői, kávéházi üvegneműekben dus választék

Elvállal képkeretek, ablak bemetszések és minden e szakmába vágó üveges munkát, üveg, porcellánt lakomákhoz kölcsönöz díj ellen. 12 drb v zes pohár kávéház, vendéglő és háztartáshoz alkalmas 60 kr.

Alapított 1819.

Legnagyobb érmekkel kiténtetve.

Jótállás mellett legjobb minőségű

China-ezüst- Alpacca-ezüst áruk

Herrmann J. L.

cs. és kir. udvari
fémáru gyárának főraktárában

Budapest, IV. ker., Eskü-ut Clotild-palota.

I-ső rendű Alpacca ezüst:

12 leves kanál . . . K. 30.—	12 csemege villa K. 24.—	1 husvilla K. 6.—
12 villa „ 30.—	12 kávé kanál „ 16.—	1 cukorporokanál „ 5.—
12 kés „ 30.—	1 tejsmerő . . . 5.20	1 főzelék kanál „ 7.—
12 csemege kanál „ 25.—	1 levesmerő . . 8.40	1 mustártartó . . . 6.80
12 csemege kés „ 24.—	1 mártásmerő „ 6.60	1 sótartó „ 3.60

Egész berendezések, szállodák, vendéglők és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az egészség fenntartására nélkülözhetetlen a

DELFIN VIZSZÜRŐ

bel- és külföldi orvosi szaktekintélyektől elismert legjobb vízszűrő.

Alkalmazható vízvezetéknel, kutaknál, használható kisebb vidéki háztartásokban palackformában.

Szállodák, vendéglők és kávéházakban nélkülözhetetlen.

Készítünk minden ipar- és gazdasági célokra bármily terjedelmű szűrőtelepeket.

Magyar szűrő vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27. szám.

Prospectus ingyen és bérmentve.

== Boreladás. ==

KUN-SZENT-MIKLÓSON alólírott termelőnek **250 hektoliter** fajtiszta, elsőrendű, saját termésű RIZLING-bora van **eladó**. Venni szándékozók egyenesen alólírotthoz fordulhatnak.

Tóth Zsigmond, földbirtokos.

ÜVEGYÁRI TELEPEK

azelőtt SCHREIBER J. és UNOKAÖCSCSEI

— BUDAPEST, —
IV., Régi posta-u. 10. (félem.)

— NAGY RAKTÁR —

ÜVEGÁRUKBAN

vendéglők és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MAGYAR VENDÉGLŐS-

és

KAVÉS-IPAR

VI. ÉVF. 17. SZÁM.
BUDAPEST, 1903.
AUGUSZTUS 25. ÉN.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST,

≡ VIII. KERÜLET ≡
BÉRKOC SIS U. 18.

EMLÉK- LAP

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK,
VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁ-
ROSOK IPARTÁRSULATA SZAK-
IRÁNYU TANONCZISKOLÁJÁNAK
SZENT ISTVÁNNAPI KIÁLLÍTÁSA
ALKALMÁBÓL. – 1903. AUGUSZTUS
20-TÓL 1903. SZEPTEMBER 9-IG.